

Valtuustoaloite Lempäälän kanavan seudun kehittämiseksi laadittavasta kokonaissuunnitelmasta

KHAL 17.05.2021 § 145

Kunnanvaltuuston kokouksessa 28.4.2021 valtuutettu Piia Nurmela jätti 29 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen koskien Lempäälän kanavaseudun kokonaissuunnitelmaa.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485

Kunnanjohtajan ehdotus **Kunnanhallitus** päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle valmisteltavaksi.

Päätös **Kunnanhallitus** hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Heikki Hakala saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä klo 18.53.

Tiedoksi vs. yhdyskuntajohtaja

Yhdyskuntalautakunta 17.01.2023 § 14
14/10.03.01.00/2023

Kunnanhallitus on lähettänyt valtuustoaloitteen *Lempäälän kanavan seudun kehittämiseksi laadittavasta kokonaissuunnitelmasta* yhdyskunnan palvelualueelle valmisteltavaksi. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lempäälässä laaditaan kokonaissuunnitelma kanavan seudun kehittämiseksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lempäälän kunta on selvittänyt kanavan aluetta aiemmin mm. Kanavan koulun asemakaavoituksen yhteydessä vuosina 2017 ja 2018. Tällöin on tarkasteltu useita valtuustoaloitteessakin esiin tuotuja asioita. Lisäksi yhdyskunnan palvelualueella on tehty muita erillisiä toimenpiteitä alueen kehittämiseksi.

Kanavankoulun asemakaavaa laadittaessa Kanavanvartijan talosta käytiin ostoneuvotteluja väyläviraston kanssa. Koska neuvottelut olivat tuolloin käynnissä, asemakaavassa Kanavanvartijan talo osoitettiin samalla Yleisten rakennusten korttelialue Y-1 -merkinnällä kuin koulun tontti. Alueella on kuitenkin ohjeellinen tonttijako. Asemakaavassa pyrittiin ennakoimaan mahdollisia käyttötarkoituksia. Opetustoiminnan lisäksi alueelle saa toteuttaa tiloja lähipalvelu-, museo-, kulttuuri-, liike- sekä toimitalokäyttöön. Kanavanvartijan talolla, ulkorakennuksilla sekä pihapiirillä on suojelumerkinnot. Rakennuksia ei saa purkaa. Ostoneuvottelut eivät ole johtaneet kauppoihin, mutta alueen kehittämisen kannalta Kanavanvartijan talon kunnostus ja käyttöönotto on tärkeää.

Kanavan koulun asemakaavan yhteydessä parannettiin myös jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita Kanavan koulun ympäristössä. Asemakaavassa muodostettiin ja säilytettiin eri reittivaihtoehtoja. Osa reiteistä on kuitenkin vielä rakentumatta. Kanavan koulun asemakaavoituksen yhteydessä uudistettiin myös Kuokatinpuiston asemakaava, jonka läpi kaavassa kulkee reitti kanavan rantaan. Kuokatinpuistoon on käynnistetty puistosuunnitelma, mutta sen laatiminen on vielä kesken eikä sitä ole siten vielä hyväksytty.

Maakalan puistoväylä voidaan katsoa olevan osa kanavanseutua. Maakalan puistosuunnitelma on hyväksytty ja rakentamiselle on varattu määrärahat vuosille 2023 ja 2025.

Lisäksi yhdyskunnan palvelualueella on yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa käynnistetty esisuunnitelma Turuntien (mt190) liikennejärjestelyistä, jossa myös selvitetään kulkumahdollisuuksia kanavan ylittävältä sillalta kanavan rantaan.

Kanavan koulun asemakaavan liikenteellisissä tarkasteluissa nousi esiin jalankulkuympäristön jakautuminen useisiin eri alueisiin, jotka rajautuvat maaston esteisiin ja liikenneväyliin: kanava, rautatie, Turuntie sekä osin Tampereentie. Tämän vuoksi asemakaavaa laajennettiin ehdotusvaiheessa niin, että koulutontin kohdalle muodostettiin valtuustoaloitteessa mainittu kevyen liikenteen siltavaraus Kanavan koululta kohti Lempoisten koulua. Lisäksi kanavan vastaranta otettiin mukaan asemakaava-alueeseen. Viranomaisneuvottelussa kuitenkin edellytettiin, että silta arvokkaan kanava-alueen yli tuli jättää pois kaavasta, sillä sen sopivuus arvokkaaseen kanavaympäristöön ei käynyt ilmi aineistosta. Lisäksi kanava-alueesta piti jättää pois vastarannan puustoinen alue, jonka yleiskaavan liito-oravan aluetta ei ollut selvitetty asemakaavatasolla tarkemmin. Uuden sillan rakentaminen kanavan yli edellyttää siten tarkat suunnitelmat ja asemakaavamuutoksen, sillä kyseessä on maakunnallisesti arvokas kanavaympäristö.

Haljastennokan alueen tarkempi kehittäminen saattaa edellyttää asemakaavan uudistamista alueella. Mahdollisen asemakaavan laatimisen yhteydessä keskeisiksi selvityksiksi noussevat luontoselvitys sekä erityisesti yleiskaavatasolla jo tunnistettu liito-oravapotentiali.

Vierasvenelaiturin rakentaminen kanavan sulkuporttien läheisyyteen ei turvallisuuden vuoksi ole mahdollista. Vierasvenelaituri on suunniteltu rakennettavaksi Myllyrantaan, josta ei ole pitkä matka kanavan alueelle.

Kanavan seudun kehittämistä on tarkasteltu eri osa-alueilla, mutta valtuustoaloitteen mukainen alueen kokonaisuuden kehittämissuunnitelma olisi erinomainen tapa viedä alueen kehittämistä eteenpäin. Työ voidaan käynnistää yhdyskunnan palvelualueen ja Lempäälän kehityksen kanssa yhteistyössä tulevana vuosina, esimerkiksi osana keskustan kehittämisen hanketyötä.

Toimivalta: Kunnanhallitus on lähettänyt valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle valmisteltavaksi.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja puh. 050 3839608

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.